

YÜKLENİCİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ŞARTNAMESİ

1. AMAÇ

Bu şartnamenin amacı, eki olduğu ilgili sözleşme kapsamında İŞ SAHİBİ ŞİRKET sorumluluk alanında iş yapan YÜKLENİCİ veya alt yüklenicilerin İş Sağlığı Ve Güvenliği ile ilgili yükümlülüklerini belirlemektir.

Bu şartname, ŞİRKET ve YÜKLENİCİ arasında yapılan tüm sözleşmeler kapsamında YÜKLENİCİ'in yapmayı taahhüt ettiği işleri ve bu işlerde çalıştırılan tüm çalışanlar ile yapılan işler sırasında YÜKLENİCİ faaliyetinden zarar görebilecek 3. Şahıslarla ilgili konuları kapsar.

2. TANIMLAR ve KISALTMALAR

İSG	: İş Sağlığı ve Güvenliği
KKD	: Kişisel Koruyucu Donanım
AG	: Alçak Gerilim (0 - 1 kV arası)
YG	: Yüksek Gerilim (1 kV üzeri)
EN	: Avrupa Standardı
KRİTİK OLAY	: Elektriksel Kazalar (kazadan sonraki sabah iş başı yapılamayan tüm iş günü kayıplı elektrik çarpması veya elektrik ark türüne giren kazalar), Trafik kazaları (kaza meydana geldikten sonra verilen ilk doktor raporunda 10 günden fazla iş günü kaybına neden olan trafik kazaları), Yüksekten düşme, Yük kaldırma, taşıma, iletme işlerinde meydana gelen tüm ramak kala veya kazalar
İŞ EKİPMANI	: İşin yapılmasında kullanılan herhangi bir makine, alet, tesis ve tesisatı

3. YÜKLENİCİNİN İSG YÜKÜMLÜLÜKLERİ

3.1 GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

YÜKLENİCİ, sözleşme konusu işin gerçekleştirilmesi ile ilgili olarak İş Sağlığı ve Güvenliği konusundaki her türlü kanun, tüzük, yönetmelik ve sair mevzuat hükümleri ile iş bu Şartname 'de belirtilen hususlara uymakla ve çalışanlarının işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

- Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.
- Sözleşme konusu işyerlerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.
- İSG Risk değerlendirmesi yapar.
- Çalışanlarına vereceği görevlerde çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.
- Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.
- YÜKLENİCİ, İSG'le ilgili tedbirlerin maliyetini karşılar, bu maliyetleri ŞİRKETE yansıtamaz.

YÜKLENİCİ işe başlamadan önce bu şartnamede belirtilen yükümlülükleri kapsayacak şekilde Madde 3.2' de belirtilen İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Planı'nı hazırlar Hizmet Tedarikçisi Gereklilikleri Tablosu gereği ŞİRKET'in değerlendirmesine sunar.

3.2 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PLANI

YÜKLENİCİ bu şartnamede belirtilen hususlara uygun olacak şekilde aşağıda belirtilen formatta İSG planı hazırlar.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ (İSG) PLAN FORMATI

Bu doküman, aşağıda belirtilen başlıklar çerçevesinde izlenecek yöntemi, uyulması gereken kuralları ve işleyişi açıklar.

3.2.1 GENEL BİLGİLER

- İşe ait kısa bilgi
- (Varsa) ALT YÜKLENİCİ Bilgileri

3.2.2 ORGANİZASYON, SORUMLULUK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

- Firma organizasyon şeması
- İSG Organizasyonu
- İş Güvenliği Uzmanına ait bilgi
- İşyeri hekimi/diğer sağlık personeline ait bilgi
- İSG açısından firma çalışanlarının görev, yetki ve sorumlulukları

3.2.3 İLETİŞİM, KATILIM

- İSG Toplantıları (periyodu, katılımcıları vs.)

3.2.4 RAMAK KALA VE TEHLİKELİ DURUM BİLDİRİMİ

- Ramak kala ve tehlikeli durum bildirim sistemi işleyişi hakkında bilgi

3.2.5 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU

- İSG Kurul Çalışmalarının İşleyişi

3.2.6 RİSK DEĞERLENDİRMESİ

- Risk değerlendirme prosedürü
- Risk değerlendirme ekibi
- Risk değerlendirme tablosu

3.2.7 İSG EĞİTİMLERİ

- Bu bölümde İSG eğitimlerinin nasıl verileceği (eğitim organizasyonu, eğitim başlıkları, eğitmen bilgileri, eğitim sunuları vs.) açıklanacaktır.

3.2.8 MESLEKİ EĞİTİMLER

- Çalışan gruplarına göre alınması zorunlu mesleki eğitimlerin belirlenmesi
- Mevcut durumun belirtilmesi

3.2.9 İSG ACİL DURUM PLANLARI

- Acil Durum Planları ve ekipleri

3.2.10 TEKNİK PERİYODİK KONTROLLER

- Mevzuat ve bu şartname gereği periyodik kontrol yapılması gereken iş ekipmanlarının listesi

3.2.11 KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR

- Sahada yapılan işlere göre hangi KKD' lerin kullanılması gerektiğini açıklayan tablo
- KKD dağıtımı ve zimmet formu kullanımı

3.2.12 SAHA DENETİMLERİ

- İş Güvenliği Uzmanı ve Firma Yönetici/Mühendis/Teknikerleri tarafından yapılacak İSG saha denetim planları

3.2.13 SAĞLIK GÖZETİMİ

- İşe giriş ve periyodik sağlık muayenelerinin işleyişi hakkında bilgi.
- Çalışanların dinlenme sürelerine ait düzenleme, gece ve soğuk/sıcak havalarda sağlıklı ve güvenli çalışmaları için alınan önlemler

3.2.14 İŞ KAZALARININ BİLDİRİMİ, İNCELENMESİ

- İş kazalarının bildirimi, incelenmesi ve sonuçların paylaşılmasıyla ilgili işleyiş

3.2.15 ALT YÜKLENİCİ KONTROLÜ

- (varsa) Firmanın alt yüklenicilerinin İSG açısından nasıl kontrol edileceğine ilişkin bilgi.

3.2.16 SAHA GÜVENLİK KURALLARI

- Sahada çalışanların uyması zorunlu olan kuralların/talimatların konu başlıklarına göre bu bölümde belirtilmesi

3.2.17 ÇALIŞMA METOTLARI-İŞ YAPIM YÖNTEMİ

- Sahada yapılan tüm işlerin nasıl yapılacağını, hangi ekipmanlarla yapılacağını, hangi yetkinliklere sahip çalışanlarla nasıl güvenli bir şekilde yapılacağını açıklayan doküman.

Yapılacak faaliyetlere göre iş akışı ve sıralaması dikkate alınarak, iş akışına/sıralamasına uygun olarak işlerin nasıl yapıldığı detaylı bir şekilde belirtilecektir, işin yapımı esnasında farklı yerler için farklı metotlar kullanılacaksa her biri ayrı ayrı açıklanacaktır. İşin yapımı sırasında kullanılacak iş ekipmanlarının isimleri, sayıları, sahip oldukları standartlar ve görselleri dokümanda belirtilecektir. İşin yapımı sırasında kullanılacak kişisel koruyucu donanımlar

ile diğer güvenlik ekipmanlarının isimleri, kullanım yerleri, sahip oldukları standartlar ve görselleri dokümanda belirtilecektir.

4. YÜKLENİCİ ÇALIŞMALARINDA İSTENECEK BELGE / BİLGİLER

YÜKLENİCİ' ten **Hizmet Tedarikçisi Gereklikleri Tablosu** içerisinde belirtilen belge ve bilgiler işe başlamadan önce ve devamında istenir.

İstenilen tüm belgeler ilgili Bölge Müdürlüğü başkanlığında İş Sağlığı Güvenliği Müdürlüğü ve Şirket içindeki konusu özelinde diğer müdürlükler tarafından değerlendirilerek uygunlukları nezdinde YÜKLENİCİ'ye gerekli yönlendirmeler yapılacaktır.

5. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ORGANİZASYONU

YÜKLENİCİ, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereği mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerin ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için;

- İşe başlamadan önce mevzuata uygun şekilde iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirir. Belirtilen görevlendirmeler yapılmadan işe başlayamaz. Mevzuat gereği işyeri tehlike sınıfına uygun görevlendirmesi gereken iş güvenliği uzmanını mevzuata uygun olarak istihdam eder ve İSG-KATİP sistemi üzerinden görevlendirmesini yapar.
- Görev yapacak tüm iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personellerine, işe başlamadan önce yapılacak iş hakkında, işin niteliğini, iş akışını ve çalışma metotlarını da açıklar şekilde en az 4 saat süreyle eğitim verir.
- Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar.

İş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının etkin yürütülmesi için alt yüklenici ile iş birliği ve koordinasyonu sağlar. Yüklenici, alt yüklenicilerine (varsa) aylık olarak Madde 4 gerekliklerini uygular. ŞİRKET ilgili kontrol sonuçlarını ve kontrol edilen bilgileri isteyebilir.

YÜKLENİCİ görevlendirdiği işyeri hekimini, iş güvenliği uzmanlarını ve diğer sağlık personeli ŞİRKET' e İSG-KATİP sistemi üzerinden yapıldığına dair belgeyi sözleşmenin imzalanmasını müteakip 7 gün içerisinde bildirmek zorundadır. Bu kapsamda görevlendirilen çalışanların işten ayrılması halinde YÜKLENİCİ, 20 gün içerisinde yenisini görevlendirerek yazılı olarak ŞİRKET'e bilgi verecektir. YÜKLENİCİ, çalıştıracağı işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanları ve diğer sağlık personeli için ŞİRKET 'ten ek ücret talebinde bulunamaz.

YÜKLENİCİ Yasal yükümlülük gereği istihdam ettiği A veya B sınıfı iş güvenliği uzmanı haricinde İSG saha denetimlerinin sıklığını ve etkinliğini arttırmak için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan onaylı güncel en az C sınıfı sertifikaya sahip olmak şartıyla en az bir iş güvenliği uzmanı istihdam etmek zorundadır.

ŞİRKET İSG birimi gerekli görmesi durumunda iş güvenliği uzmanlarının veya iş yeri hekimlerinin değişimini talep edebilir.

YÜKLENİCİ firma görevlendirdiği iş güvenliği uzmanlarına, iş yeri hekimlerine ve diğer sağlık personellerine İSG mevzuatında belirtilen işler dışında iş veremez/ isteyemez.

YÜKLENİCİ, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve bağlı mevzuat gereği ŞİRKET' e hizmet veren işyerlerinde İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi kurması gerektiğinde belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda işyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturur.

6. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU ve İSG KOORDİNASYONU

YÜKLENİCİ, devamlı olarak en az 50 işçi çalıştırdığı ve altı aydan fazla sürekli işlerin yapıldığı ve ŞİRKET' ne hizmet veren işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Madde 22 gereği iş sağlığı ve güvenliği kurulu kurmak ve kurulun çalışmasını sağlamak zorundadır.

YÜKLENİCİ kurul oluşturduğu yerlerde aylık kurul toplantı ve karar tutanaklarının bir örneğini ŞİRKET 'e iletecek ve alınan kararlar konusunda bilgilendirecektir.

Mevzuat gereği İSG Kurulu oluşturmak zorunda olmayan YÜKLENİCİ'ler ise aylık İSG toplantısı yapar.

7. RİSK DEĞERLENDİRMESİ, KONTROL, ÖLÇÜM VE ARAŞTIRMA

YÜKLENİCİ, İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği'ne uygun olacak şekilde iş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapmakla yükümlüdür. ŞİRKET ana tehlike kalemlerini içeren rehber mahiyetinde bir doküman verebilir. Bu durumda YÜKLENİCİ risk değerlendirmesi yaparken bu rehberi dikkate almakla yükümlüdür. Ancak bu doküman YÜKLENİCİ tehlike ve riskleri belirleme sorumluluğunu ortadan kaldırmaz

Risk değerlendirmesi yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- a) Belirli risklerden etkilenecek çalışanların durumu.
- b) Kullanılacak iş ekipmanı ile kimyasal madde ve müstahzarların seçimi.
- c) İşyerinin tertip ve düzeni.
- ç) Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu.

İşyerinde uygulanacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri, çalışma şekilleri ve hizmet yöntemleri; çalışanların sağlık ve güvenlik yönünden korunma düzeyini yükseltecek nitelikte olacaktır. YÜKLENİCİ, iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanlarının bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların yapılmasını sağlar.

YÜKLENİCİ ŞİRKET'in bina, işyeri ve sahalarındaki çalışmalarını esnasında gördüğü tehlikeli durum ve davranışları kendi işiyle ilgili olsun veya olmasın ŞİRKET 'e bildirerek çalışma şartlarının sürekli iyileştirmesine katkıda bulunmayı taahhüt eder.

YÜKLENİCİ, yapılacak risk değerlendirmesi sonucu alınacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ile kullanılması gereken koruyucu donanım veya ekipmanı belirleyecek ve risk değerlendirme raporlarını ŞİRKET ile paylaşacaktır.

Risk değerlendirmesi tamamlanmadan ve ŞİRKET tarafından kontrol edilmeden işe başlanmayacaktır.

ŞİRKET, gerek görmesi durumunda YÜKLENİCİ tarafından hazırlanan/hazırlatılan risk değerlendirmesinin güncellenmesini isteyebilir.

8. ÇALIŞANLARIN BİLGİLENDİRİLMESİ ve İSG EĞİTİMİ

YÜKLENİCİ, çalışanlarını işyerinin özelliklerini ve çalışma şartlarını da dikkate alarak iş sağlığı ve güvenliği bakımından aşağıdaki konularda bilgilendirir:

- a) İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.
- b) Çalışan yasal hak ve sorumlulukları.
- c) İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri konusunda görevlendirilen kişiler.

YÜKLENİCİ, Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri Hakkında Yönetmelik gereği çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'te belirtilen aralıklarla tekrarlanır. YÜKLENİCİ, çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimlerine ait kayıt ve formları için Madde 4 gerekliliklerini uygular.

İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe başlamadan önce, söz konusu kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili ilave eğitim verilir. Eğitimlerde geçen süre çalışma süresinden sayılır.

YÜKLENİCİ, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşlerde Çalıştırılacakların Mesleki Eğitimlerine Dair Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuata göre mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitimi bulunmayanları çalıştıramaz. YÜKLENİCİ, araçlar/operatörler için trafik veya karayolu mevzuatında belirtilen ehliyet/belgeler için gerekli eğitimleri aldırır.

YÜKLENİCİ oluşturacağı kaza araştırma prosedüründe belirttiği kaza inceleme ekip üyelerine ve tüm İSG uzmanlarına yetkin kurum/kuruluşlardan kaza kök neden araştırma eğitimi aldıracaktır. Bu eğitimler işe başladıktan 60 gün içerisinde tamamlanacaktır.

YÜKLENİCİ aşağıdaki tabloda belirtilen eğitimleri ilgili çalışanlarına aldırarak yükümlüdür. Söz konusu eğitimlerde asgari bu şartnamede belirtilen hususlar aktarılır. Bu eğitimlerin dışında mevzuat gereği zorunlu olan

Genel

veya YÜKLENİCİ tarafından gerekli görülen eğitimler, mesleki eğitimler ve bilgilendirmeler YÜKLENİCİ tarafından sağlanır.

EĞİTİMİN ADI	KONULAR	SÜRE	KATILIMCI PROFİLİ	EĞİTİMİ VEREN	EĞİTİM DÖNEMİ
İSG Eğitimi Teknik Konular	*Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'te belirtilen konular *Elektriksel Güvenlik *Çevre ve yol güvenliği * Kaldırma taşıma işlerinde güvenlik * Kaynak ve/veya kesme işlerinde güvenlik Kazı işlerinde güvenlik *Uygulamalı KKD kullanma eğitimi *Sahada karşılaşılan riskler ve önlemler * Trafik kuralları, güvenli sürüş teknikleri ve trafik kazaları	8 saat	Tüm çalışanlar	Mevzuata uygun eğitmen	İşe girişte (çalışanın SGK girişi yapıldıktan sonra sahaya çıkmadan önce)
İSG Eğitimi Sağlık Konuları	*Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'te belirtilen konular *Temel ilkyardım bilgileri	4 saat	Tüm çalışanlar	Mevzuata uygun eğitmen	İşe girişte (sahaya çıkmadan önce)
İSG Eğitimi Genel	Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'te belirtilen konular	4 saat	Tüm çalışanlar	Mevzuata uygun eğitmen	Çalışma süresi boyunca
Risk değerlendirme	*Tehlike-risk kavramları *Risk değerlendirme aşamaları *Risk kontrol hiyerarşisi *Risk değerlendirme yöntemi	4 saat	Risk değerlendirme ekibi üyeleri	Mevzuata uygun eğitmen	İşe başlamadan önce
Acil Durum Eğitimi	Acil Durum ekiplerinde görevli çalışanlar	4 saat	Acil durum ekiplerinde yer alan çalışanlar	Mevzuata uygun eğitmen	İşe başlamadan önce
İSG Kurulunun Görevleri	İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik'te belirtilen konular	4 saat	İSG Kurul Üyeleri	Mevzuata uygun eğitmen	İlk İSG Kurul toplantısı öncesinde (çalışmaya başladıktan sonraki bir ay içerisinde)
Sertifikalı İlkyardımcı	İlkyardım Yönetmeliği'nde belirtilen konular	16 saat	İlkyardım Yönetmeliği'ne göre çalışanların minimum % 10'u (Sayı belirlenirken ekiplere göre dağılım dikkate alınmalıdır)	İlkyardım Yönetmeliği'ne göre yetkilendirilmiş eğitim kurumları	İşe başlamadan önce

9. KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR (KKD) ve DİĞER GÜVENLİK EKİPMANLARI

YÜKLENİCİ, sözleşme kapsamı işlerin ifası için asgari olarak EK-1 İş Ekipmanları ve KKD Listesindeki malzemeleri temin ederek çalışanlarına herhangi bir bedel yansıtmaksızın kullanımlarına sunacaktır. Temin edilecek malzemeler ulusal ve/veya uluslararası güncel standart normlarına uygun olmalıdır.

YÜKLENİCİ'nin saha faaliyetleri özelinde yapacağı risk değerlendirmesi sonucu ve sözleşme kapsamı işlerin ifasına yönelik ŞİRKET ile karşılıklı yapılacak değerlendirmelerle EK-1 İş Ekipmanları ve KKD Listesinde yer almayan malzemeler ilave edilebilir. Listede belirtilmeyen ve ihtiyaç olan KKD veya güvenlik ekipmanları temininden önce ŞİRKET'in değerlendirmesini alacaktır.

Gerektiği halde kişisel koruyucu donanım kullanmayan çalışanlar çalışma sahasından uzaklaştırılacaktır. YÜKLENİCİ, Kişisel Koruyucu Donanımların çalışanlar tarafından doğru şekilde kullanılıp kullanılmadığını belirli periyotlarda denetleyecek ve ŞİRKET 'in talep etmesi halinde bu denetim raporlarını paylaşacaktır.

YÜKLENİCİ sahada kullanılan tüm Kişisel Koruyucu Donanımların kontrolünü sağlayarak belgeleyecektir. Bu kontroller alt yüklenici çalışanlarını da kapsar. Aynı şekilde iş güvenliği ile ilgili diğer ekipmanlar da kontrol kapsamına alınacaktır.

YÜKLENİCİ, her halükarda temin edeceği KKD' lerin CE işaretine ve ilgili standarda haiz olmasından sorumludur.

10. ACİL DURUM PLANLARI, YANGINLA MÜCADELE, İLK YARDIM VE TAHLİYE

YÜKLENİCİ, İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik gereği;

- Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek acil durumları önceden değerlendirerek, çalışanları ve çalışma çevresini etkilemesi mümkün ve muhtemel acil durumları belirler ve bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır.
- Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar, acil durum planlarını hazırlar.
- Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitilmiş yeterli sayıda kişiyi görevlendirir, araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır ve ekiplerin her zaman hazır bulunmalarını sağlar. Tatbikatlar yapılmadan önce ilgili işyerinin özellikleri, işyerindeki tehlikeler ve riskler, çalışan sayısı, çalışan profili, çalışılan yerin konumu gibi kriterler dikkate alınarak senaryo hazırlanır. Hazırlanan senaryoya uygun şekilde yapılan tatbikat kayıt altına alınır ve tatbikat gözlemlerini içeren bir rapor hazırlanarak, tespit edilen uygunsuzlukların düzeltilmesi için gerekli aksiyonlar alınır.
- YÜKLENİCİ yakın ve önlenemeyen tehlikenin meydana gelmesi durumunda;
Çalışanların işi bırakarak derhal çalışma yerlerinden ayrılmaya güvenli bir yere gidebilmeleri için, önceden gerekli düzenlemeleri yapar ve çalışanlara gerekli talimatları verir.
- Acil durum planları ŞİRKET ile paylaşılır, gerektiğinde ŞİRKET tarafından belirlenen düzenlemelere uyar.

YÜKLENİCİ, İlk Yardım Yönetmeliği'nde belirtilen (ekip üye sayısı on ve daha fazla ise iki tane, her 10 kişi için ek bir tane olacak şekilde) sayıda çalışanını "Temel İlk Yardım Eğitimine gönderir ve "İlk Yardımcı" sertifikası almasını sağlar. Her çalışma alanında en az bir adet ilkyardımcı olmasının koordinasyonunu sağlamak YÜKLENİCİ firma sorumluluğundadır.

11. SAĞLIK GÖZETİMİ

YÜKLENİCİ, çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'e göre sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar. Çalışanların, işe girişlerinde, iş değişikliğinde ve iş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde, işin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'te belirlenen aralıklarla çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlar. YÜKLENİCİ işe aldığı çalışanlara işe girişte yapılan muayenelerde işyeri hekiminin gerek gördüğü tetkik ve tahlilleri yaptırır. Masraflar YÜKLENİCİ tarafından karşılanır.

YÜKLENİCİ çalışanları, tehlike sınıflarına göre yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılmayacaktır. İş başladıktan sonra sağlık raporları, periyodik muayeneler ve iş sağlığı gözetimi hizmetleri işyeri sağlık ve güvenlik biriminde veya hizmet alınan ortak sağlık ve güvenlik biriminde görevli olan işyeri hekiminden alınır. Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet YÜKLENİCİ tarafından karşılanır.

ŞİRKET, gerek gördüğünde sağlık gözetimine ilişkin belgeleri inceleme hakkına sahiptir.

12. İŞ EKİPMANLARININ PERİYODİK KONTROLÜ

YÜKLENİCİ yapacağı işte kullanacağı tüm araç, ekipman ve makinelerinin güvenli çalışmalarını temin edecek şekilde bakım, kontrol ve testlerini İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği'ne göre yapmak veya yaptırmak, talep etmesi halinde kontrol/bakım belgelerinin bir suretini ŞİRKET'e vermek zorundadır. Bu kapsamda kaldırma araçları ve basınçlı kapların teknik periyodik kontrolleri, Makine Mühendisleri Odası veya TÜRKAK tarafından söz konusu ekipmanlar için akredite edilmiş kuruluşlarca yapılacaktır.

Güncel periyodik kontrol ve bakım belgelerinin bir kopyası ait olduğu araç, ekipman ve makine üzerinde olacaktır.

13. İŞ KAZASI, MESLEK HASTALIĞI, RAMAK KALA VE TEHLİKELİ DURUMLARIN BİLDİRİMİ

YÜKLENİCİ, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14 üncü maddesi gereği bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.

YÜKLENİCİ, iş kazalarını öncelikle ve ivedi olarak ŞİRKET' ne bildirmek zorundadır, YÜKLENİCİ her halükarda ramak kala, olay ve iş kazasını meydana geldiği andan itibaren en geç bir gün içerisinde ŞİRKET' ne bildirmek zorundadır. İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde, sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından

kendisine bildirilen meslek hastalıklarını ise öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirir. YÜKLENİCİ, bildirim bir suretini ŞİRKET' ne gönderir ve en geç kazadan sonraki 7 iş günü içerisinde hazırlayacağı iş kazası/meslek hastalığı araştırma/inceleme formunu ve kazalara ilişkin istatistiklerini ŞİRKET' ne teslim eder. YÜKLENİCİ, olası iş kazalarında olay yerini muhafaza altına almak, teknik ve adli inceleme bitinceye kadar muhafaza etmekle sorumludur.

YÜKLENİCİ, meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.

14. RESMÎ MAKAMLARA KARŞI SORUMLULUK

YÜKLENİCİ, taahhüt ettiği işlerle ilgili 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, İş ve Sosyal Güvenlik Mevzuatı ile Borçlar Hukuku yönünden tamamen kendisi sorumludur. Herhangi bir iş kazası / meslek hastalığı durumunda veya yapılacak teftiş ve incelemelerde yetkililerle doğrudan muhatap olacaktır.

YÜKLENİCİ, işin yapımı süresince çalıştırdığı çalışanların sağlık ve güvenliğinden mutlak sorumluluğu kabul eder.

15. PORTATİF MERDİVENLERLE YAPILACAK ÇALIŞMALARDA UYGULANACAK KURALLAR

Portatif merdivenler ile çalışma yapılırken YÜKLENİCİ, ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, standart ve her türlü sair mevzuat hükümlerini yerine getirmek zorundadır.

Portatif merdivenler sadece ulaşım amaçlı kullanılacaktır. Yüksekte çalışma amaçlı merdiven kullanımı tercih edilmemelidir. Ancak portatif merdivenler, düşük risk nedeniyle daha güvenli bir iş ekipmanı kullanımı gerektirmiyorsa, kısa süre kullanılacaksa veya değiştirilmesi mümkün olmayan işyeri koşullarında kullanılabilir.

Böyle durumlarda aşağıdaki kurallara özellikle dikkat edilir;

- Elektriksel çalışmalarda kullanılacak tüm merdivenler tipleri fiberglass malzemeden imal edilmiş olmalıdır.
- Kullanılacak merdivenlerin elektriksel yalıtıma sahip olduğunu gösterir belge vb. raporları olmalıdır.
- Portatif merdivenler TS EN 61478 veya dengi standartlara sahip olmalıdır. Standart dışı ekipmanlar kullanılmayacaktır.
- Merdivenler (acil durumlar hariç) sadece bir kişi tarafından kullanılacaktır.
- Portatif merdivenler, kullanımı sırasında sağlam bir şekilde yerleştirilecektir. Portatif merdivenler basamakları yatay konumda olacak şekilde düzgün, sağlam, ölçüsü uygun, sabit pabuçlar üzerinde duracaktır.
- Tek parça portatif merdivenlerin kullanımı sırasında üst veya alt uçları sabitlenerek veya kaymaz bir malzeme kullanılarak veya aynı korumayı sağlayan diğer tedbirlerle, ayaklarının kayması önlenecektir.
- Tek parça merdivenleri kullanılırken çalışan merdivene sürekli 3 noktadan temas edecektir. Konu ile ilgili çalışanlara eğitim verilecek ve verilen eğitimler kayıt altına alınacaktır.
- Merdivenler kurulurken 4/1 kuralına uyulacaktır.
- YÜKLENİCİ firma portatif merdivenlerin her kullanım öncesi ve sonrasında sağlamlığını kontrol ettirecektir. Ayrıca ayda bir kontrol konusunda görevlendirdiği ve eğitim verdiği bir çalışan kontrol edecek, sonuçları belgeleyecektir. Uygun olmayan portatif merdivenler sahadan uzaklaştırılacaktır.

16. ELEKTRİKSEL GÜVENLİK

YÜKLENİCİ, yapacağı çalışmalarda ŞİRKET 'in belirlemiş olduğu kurallar, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği ve her türlü sair mevzuat hükümlerini yerine getirmek zorundadır.

Enerji kesilen tüm noktalarda YÜKLENİCİ yanlışlıkla enerji verilmesi ve benzeri durumları önlemek için çalışanlarına özel etiket ve kilit temin edecek ve bu kilitler enerji kesilen tüm noktalara uygulanacaktır.

YÜKLENİCİ ayrıca aşağıdaki kurallara uymak zorundadır.

- Bu faaliyette mevzuata uygun şekilde elektrik işleri üzerine mesleki eğitim sertifikası olan çalışanlar dışında kimse çalıştırılmaz.
- Gerilim seviyesi ne olursa olsun enerjili hatlar veya teçhizat üzerinde herhangi bir çalışan olmayacaktır.
- Çalışmalar için ilgili birimlerden gerekli çalışma izin belgeleri tamamlanacak, istenildiği takdirde yetkililere ibraz edilecektir.
- Çalışma yerinde gerilim yokluğunun kontrolü iletkenlerin her biri üzerinde YG için sesli ve ışıklı EN 61243-1 standardına haiz yüksek gerilim (YG) detektörü ve AG için EN 61243-3 standardına haiz çift kutuplu alçak gerilim (AG) detektörü gibi özel iş ekipmanları ile yapılacaktır.
- Enerji kontrolü yapılırken AG için 60903 standartlarında Class 00 veya Class 0 AG eldiven, YG için 60903 standartlarında Class 4 eldiven kullanılacaktır.
- Gerilim yokluğu tespit edilince topraklama işlemleri, çalışma yerinin mümkün olduğu kadar yakınında ve çalışma yerini besleyebilecek bütün kollar üzerinde yapılacaktır. Topraklama ayırıcılarının kapatılmış olması halinde dahi bu işlem aynen uygulanacaktır.
- Çalışma alanında mahalli alan topraklama işlemlerinin YÜKLENİCİ firma tarafından standartlara uygun temin edilen teçhizatlar ile birlikte YÜKLENİCİ firma yetkilileri tarafından yapılacaktır. Kullanılan mahalli topraklama aparatları EN 61230 standardına uygun olacaktır.
- Çalışma alanında çalışan personel, gerekli olan tüm kişisel koruyucu donanımları eksiksiz bir şekilde bulunduracak ve çalışma esnasında eksiksiz bir şekilde kullanacaktır.
- Çalışanların kullanacağı her türlü elektrikli el aleti çift izoleli olacaktır.
- İşe başlamadan önce kullanılacak el aletlerinin (pense, yan keski, tornavida ve diğer el aletleri) sağlam ve kullanmaya elverişli olup olmadığı kontrol edilecektir.
- Elektrikli el aletlerinin kabloları, esnek ve müşterek izoleli olacaktır. Kablolar ve bağlantı yerleri sık sık kontrol edilecek, yalıtkan bozulmalarında gerekli tedbirler alınacaktır. Çift yalıtkan olmayan aletlerin topraklamaları, topraklı fiş ve prizlerle yapılacaktır.
- Kapalı alan çalışmalarında, ıslak ve rutubetli yerlerde seyyar lambalar küçük gerilim ile (en çok 42 volt) kullanılacaktır.
- Elektrikli el aletleri, yağmurda, ıslak, aşırı nemli ortamlarda kullanılmayacaktır.
- Elektrikli el aletleri ile çalışırken el, ayak ve elbiseler ıslak olmayacaktır.
- Elektrikli el aletleri ıslak bez ile soğutulmayacak, fişi elektrikten çekip soğutulmaya bırakılacaktır.
- Kesme taşı ile taşlama işlemi yapılmayacaktır.

- Spiral kullanımlarında, motor devri ile taşın devri uyumlu olacaktır. Motor devrinden daha az devire sahip taşlar asla kullanılmayacaktır.
- Döner aksamı el aletlerinde muhakkak muhafaza olacaktır. Muhafazası olmayan aletler kullanılmayacaktır.
- Seyyar makaralı uzatma kabloları sarılı halde kullanılmayacak, makaralar tam olarak açılarak kullanılacaktır.
- Trifaze prizlere monofaze el aletleri bağlanmayacaktır.
- Grup prizleri sanayi tipi olacak, kırılmış ve deforme olmuş prizler kullanılmayacaktır.
- İşe başlamadan önce YÜKLENİCİ “İş Öncesi Risk Analizi” yaparak ve gerekli tüm önlemleri aldıktan sonra işe başlayacaktır.
- Elektrikli çalışmalarda izole eldiven, izole baret, koruyucu izole iş ayakkabısı kullanılmalıdır.
- Kilitleme ve Etiketleme(EKED) şirket çalışanlarıyla birlikte yüklenici çalışanlarının aynı anda ayrı ayrı yapmalıdır.
- AG havai hatta çıplak elle temas edilmemeli, topraklama uzaktan yapılmalıdır.
- Elektrikli çalışmada yalnız çalışma yapılmamalıdır

17. ÇALIŞMALARDA UYGULMASI GEREKEN ASGARİ KURALLAR

- Saha personelleri İş Ekipmanları ve KKD listesindeki ekipmanlar olmadan sahada çalışmaya başlamamalıdır.
- Sözleşme konusu işler en az 2 saha personeli ile yapılmalıdır.
- İşe başlamadan önce İş Ekipmanları ve KKD’lerin eksiksiz ve sağlam oldukları kontrol edilmelidir.
- İş Ekipmanları ve KKD’ler takım sandığı içinde veya çantalarda taşınmalı, elde ve ceplerde taşınmamalıdır.
- Çalışma sırasında İş Ekipmanları ve KKD listesindeki ekipmanlar bölümünde belirtilen izole iş ekipmanları dışında herhangi bir ekipman kullanılmamalıdır.
- Çalışma sahasında, şantiye ve tehlikeli ortam gibi yerlerde, yapılacak çalışmalardan önce iş güvenliği açısından baret kullanılmalıdır.
- Çalışma koşulları açısından sayacın yüksekliğinin uygun olmadığı durumlarda, yüksekte bulunan sayaca ulaşmak için sadece merdiven kullanılmalıdır. Merdiven, yüksekliği yerden 180 cm ve yukarısında olan sayaçlar için kullanılmalıdır.
- Karanlık ortamlarda kafa feneri veya el feneri kullanılmalıdır.
- Müşteri mukavemeti ile karşılaşıldığında müşteri ile münakaşaya girilmemeli, ilgili koordinatör veya yöneticiye bilgi verilmelidir.
- Araç kullanımı sırasında emniyet kemeri takılmalı, bu esnada cep telefonu kullanılmamalı, sigara içilmemeli, mesai saatleri içerisinde araçta görevli personel haricinde herhangi bir kişi taşınmamalı, trafik ve hız sınırı kurallarına uyulmalıdır.
- İzole malzemelerin tamamının kullanılması sırasında sadece izole kısımlarından yani tutma yerlerinden tutulmalıdır.
- Panolarda yapılacak çalışmalarda çalışmaya başlamadan önce pano önüne izole halı, izole tabure vb. donanımlarla çalışma ortamının zemininin yalıtılması tavsiye edilir.
- Sahada Kontrol Kalemi kullanılması kesinlikle yasaktır.

- Meskenlerde yapılacak operasyonlar esnasında iş ayakkabıları kesinlikle çıkarılmayacaktır. Katlara hijyen amaçlı ayakkabı ile çıkılması istenmiyor ise galoş giyilerek operasyon yapılması sağlanacaktır.
- Çalışılacak panonun/sayacın çevresinde, yakınında bulunan sayaçların veya panonun İSG riski oluşturduğu durumlarda ek olarak bu bölümlerin de elektriği kesilmelidir.
- Enerji kesme ve verme işlemlerinde mutlaka ark başlığı/vizörü ve ark eldiveni kullanılmalıdır.
- Sayaç panosunun iç ve dış kısımlarına çıplak el ile temas etmekten kaçınılmalıdır.
- Çift uçlu AG dedektör yada tek uçlu AG dedektörle elektrik enerji kontrolü yapılmalıdır.
- Enerjiyi kestikten sonra sigortanın çıkış kısmında enerji kontrolü yapılmalıdır.
- Sayacın klemens kapağı açıldıktan sonra faz ve nötr arası ölçüm yapılmalı enerji olmadığı görülmelidir.
- Sayaçta sigorta olmadığı durumlarda ark başlığı/vizörü ve ark eldiveni sayaç değişim işlemi bitene kadar kullanılmalıdır.
- Araçlarda koltuk üzerinde herhangi bir taşıma işlemi yapılmamalıdır.

18. İŞYERİ BİNA VE EKLENTİLERİ/ŞANTİYELER

YÜKLENİCİ' in işyeri bina ve eklentileri ile şantiye alanları, İşyeri Bina ve Eklentileri Hakkında Yönetmelik'e uygun olacaktır. Bununla birlikte çalışanlar için soyunma odası, duş lavabo vb. hususlar İşyeri Bina ve Eklentileri Hakkında Yönetmelik'e uygun olacaktır.

ŞİRKET tarafından YÜKLENİCİ şantiye alanlarının kontrolünde Yüklenici Tesisi Kontrol Formu kullanılır.

19. İSG YÖNETİM SİSTEMİ

YÜKLENİCİ' nin, TS ISO 45001 İSG Yönetim Sistemi sertifikasına sahip olması önerilir.

20. DENETİM-GÖZETİM

20.1 ÇALIŞMA ORTAMININ GÖZETİMİ VE KAYITLARIN SAKLANMASI

YÜKLENİCİ, personelinin ve ALT YÜKLENİCİ'nin çalıştığı çalışma ortamlarını, iş sağlığı ve güvenliği - dokümantasyonunu ve kayıtlarını denetler. Bu kapsamda YÜKLENİCİ yıllık İSG Saha Denetim planı hazırlar, bu planda iş güvenliği uzmanı, koordinatör, Şantiye şefi, mühendis, tekniker vb. görevleri icra eden çalışanlar yer alır. YÜKLENİCİ firma koordinatörü (ayda bir), şantiye şefi (haftada 2) ve mühendis/teknikerlerin (haftada 3) İSG saha denetimi yapmaları ve aylık olarak imzalı denetim formları ile gerçekleştirme tablolarını ŞİRKET'e iletir.

YÜKLENİCİ, saha denetimlerini planlarken sahada yapılan işlerin süresini ve büyüklüğünü göz önünde bulundurur, her bölgenin büyüklüğü ile orantılı olacak sıklıkta denetlenmesini sağlar.

Denetim sonrası tespit edilen uygunsuzluklar için gerekli aksiyonlar alınacak ve bu aksiyonlar aylık olarak "İSG Uygunsuzluk ve Aksiyon Takip Tablosu" kullanılarak ŞİRKET' e gönderilecektir. YÜKLENİCİ tarafından

yapılacak İSG saha denetimlerinde ŞİRKET’le yapacağı değerlendirmeye oluşturacağı İSG Saha Denetim Formu kullanılır.

Ayrıca ŞİRKET tarafından yapılan denetimlerde tespit edilen uygunsuzluklarla ilgili olarak İSG Uygunsuzlukları için Ek-8’te belirtilen Yüklenici/Alt Yüklenici İSG Ceza Tablosunda belirtilen ölçütlere göre cezai yaptırım uygulanır ve maddi cezalar YÜKLENİCİ ‘in hak edişinden kesilir.

Saha kontrollerinde ekiplerin çalışma yaptıkları lokasyonların kolaylıkla bulunabilmesine olanak sağlayacak “araç takip sistemi” YÜKLENİCİ araç filosundaki tüm araçlarda bulunmalıdır.

20.2 ALT YÜKLENİCİLERİN KONTROLÜ

YÜKLENİCİ, varsa çalıştırdığı alt yüklenicileri İSG bakımından denetler, alt yüklenicilerinin bu şartnamede belirtilen kriterlere uygun İSG belgelerini inceler ve gerekli fiziksel kontrollerini işe başlamadan önce gerçekleştirir, bu şartnameye göre işe başlamasına mani bir uygunsuzluk tespit ettiğinde uygunsuzluğun giderilmesini sağlar. İşin devamı süresince de alt yüklenicinin kiraladığı (saatlik/günlük/haftalık/aylık veya daha uzun süreli) binek araç, pick-up, platformlu araç, vinç vb. tüm kaldırma araçlarının ve basınçlı kapların bu şartnameye uygunluk kontrolünü belge üzerinden ve fiziki inceleme yaparak gerçekleştirir. Uygunsuzluk tespit etmesi halinde söz konusu ekipmanların sahada kullanımını engeller, şartnameye uygun ekipman teminini sağlar.

21. İSG İŞBİRLİĞİ

YÜKLENİCİ ile ŞİRKET, aylık(Gerektiğinde periyodu değiştirilebilir) İSG toplantısı yapacak ve bu toplantıda aşağıdaki konular görüşülerek karara bağlanacaktır. Toplantıya ŞİRKET tarafından ilgili Bölge Müdürlüğü, İSG Müdürlüğü ve YÜKLENİCİ yetkilileri (gerektiğinde şantiye şefleri) katılacaktır.

- Meydana gelen kazalar, inceleme raporları ve alınan aksiyonlar
- YÜKLENİCİ iş güvenliği uzmanı, koordinatör, şantiye şefi, mühendis vb. tarafından yapılan İSG saha denetim kayıtları, tespit edilen uygunsuzluklar, alınan aksiyonlar ve uygulanan yaptırımlar.
- ŞİRKET tarafından tespit edilen uygunsuzluklar ve alınan/alınacak aksiyonlar